

334F

کد کنترل

334

F

آزمون (نیمه‌متمرکز) ورود به دوره‌های دکتری - سال ۱۴۰۱**دفترچه شماره (۱)**

صبح جمعه ۱۴۰۰/۱۲/۱۶

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.»
امام خمینی (ره)**رشته مهندسی فناوری اطلاعات
(کد ۲۳۵۸)**

جدول مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و زمان پاسخ‌گویی

زمان پاسخ‌گویی	تا شماره	از شماره	تعداد سؤال	مواد امتحانی
۱۵۰ دقیقه	۴۵	۱	۴۵	مجموعه دروس تخصصی: - حل مسئله (ساختمان داده‌ها و طراحی الگوریتم‌ها) - شبکه (شبکه‌های کامپیوتری و امنیت شبکه) - مهندسی اطلاعات (پایگاه داده پیشرفته، بازیابی پیشرفته اطلاعات و داده‌کاوی) - خدمات فناوری اطلاعات (تجارت الکترونیک و آموزش الکترونیکی)

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

این آزمون نمره منفی دارد.

حق چاپ و انتشار سؤال‌ها به هر روش (الکترونیکی و...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و یا منتظران برابر مقررات رفتار می‌شود.

* متقاضی گرامی، وارد نکردن مشخصات و امضا در کادر زیر، به منزله غیبت و حضور نداشتن در جلسه آزمون است.

اینجانب ..... با شماره داوطلبی ..... با شماره داوطلبی ..... با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره سندلی خود را با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخنامه و دفترچه سؤال‌ها، نوع و کد کنترل درج شده بر روی دفترچه سؤال‌ها و پایین پاسخنامه را تأیید می‌نمایم.

امضا:

- ۱- اگر بخواهیم داده‌ساختار صف را با استفاده از پشته پیاده‌سازی کنیم، طوری که عملیات‌های پایه‌ای صف در زمان سرشکن $O(1)$ قابل انجام باشد، کدام مورد درست است؟
 (۱) با سه پشته می‌توان این کار را انجام داد و سه پشته برای این کار لازم است.
 (۲) با دو پشته می‌توان این کار را انجام داد و دو پشته برای این کار لازم است.
 (۳) با یک پشته می‌توان این کار را انجام داد.
 (۴) این کار امکان‌پذیر نیست.
- ۲- فرض کنید m آرایه مرتب داریم که در مجموع آرایه‌ها شامل n عدد هستند. می‌خواهیم از هر کدام از آرایه‌ها یک عدد را انتخاب کنیم، به طوری که اختلاف بیشینه و کمینه اعداد انتخاب شده کمترین مقدار ممکن شود. این کار در چه زمانی ممکن است؟ (بهترین گزینه را انتخاب کنید).
 (۱) $O(m + \log n)$
 (۲) $O(n \log m)$
 (۳) $O(n + m)$
 (۴) $O(nm)$
- ۳- نمایش پیش‌ترتیب (Preorder) و میان‌ترتیب (Inorder) یک درخت دودویی مرتب با n رأس داده شده است. کدام مورد درست است؟
 (۱) درخت متناظر با این لیست رئوس، منحصر به فرد است.
 (۲) دقیقاً دو درخت با این ترتیب ملاقات رئوس وجود دارد.
 (۳) دقیقاً $\frac{n}{2}$ درخت با این ترتیب ملاقات رئوس وجود دارد.
 (۴) هیچ یک از موارد درست نیست.
- ۴- فرض کنید یک هرم بیشینه شامل حداکثر n عدد داده شده است. جستجوی یک مقدار در این هرم بیشینه در کدام کلاس پیچیدگی است؟ (بهترین گزینه را انتخاب کنید).
 (۱) $O(\frac{n}{\log(n)})$
 (۲) $O(\log(n))$
 (۳) $O(n)$
 (۴) $O(\sqrt{n})$
- ۵- کدام مورد در خصوص دو گزاره (الف) و (ب) به ترتیب درست است؟
 الف - اگر $f(n) \in O(2^{2^n})$ ، آنگاه $f(n) \in \Omega(2^n)$.
 ب - اگر $T(n) = 2T(\frac{n}{2}) + O(n^2)$ ، آنگاه $T(n) = \Theta(n^2)$.
- (۱) درست - درست
 (۲) درست - نادرست
 (۳) نادرست - درست
 (۴) نادرست - نادرست

۶- رشته‌ای به طول اولیه $m \geq 1$ در یک صفحه از نرم‌افزار حروف‌چین داریم. دو عمل زیر را می‌توانیم به ترتیب دلخواه روی این رشته انجام دهیم.

• کپی: کل رشته موجود در صفحه را در حافظه ذخیره کن.

• پیست: رشته ذخیره شده در حافظه را به انتهای رشته موجود در صفحه اضافه کن.

به‌طور مثال، اگر رشته اولیه ab باشد، پس از انجام یک عمل کپی و یک عمل پیست، رشته موجود در صفحه به‌صورت $abab$ درخواهد آمد. اگر $dp[n]$ نشان‌دهنده طول بزرگ‌ترین رشته قابل ایجاد با n بار استفاده از عمل کپی یا پیست (به ترتیب دلخواه) باشد، کدام رابطه بازگشتی زیر برای محاسبه $dp[n]$ به‌ازای $n \geq 5$ درست است؟ (فرض کنید در ابتدا حافظه خالی است.)

$$(1) \quad dp[n] = 2dp[n-2] \quad (2) \quad dp[n] = 2dp[n-1]$$

$$(3) \quad dp[n] = \max(2dp[n-2], 3dp[n-3]) \quad (4) \quad dp[n] = \max(dp[n-1], 2dp[n-2])$$

۷- محاسبه عنصر با بیشترین تکرار در یک آرایه n عضوی دلخواه در چه زمانی ممکن است؟ (بهترین گزینه را انتخاب کنید.)

$$(1) \quad O(n \log(n)) \quad (2) \quad O(n\sqrt{n}) \quad (3) \quad O(n^2) \quad (4) \quad O(n)$$

۸- کدام یک از دو گزاره (الف) و (ب) در خصوص الگوریتم هافمن به ترتیب درست است؟

الف - اگر فراوانی یک حرف در یک متن بیشتر از $1/4$ باشد، آنگاه درخت هافمن متن لزوماً شامل کد یک بیتی است.

ب - اگر فراوانی هر حرف در یک متن کمتر از $1/3$ باشد، آنگاه درخت هافمن متن لزوماً شامل کد یک بیتی نیست.

(۱) نادرست - درست (۲) درست - درست (۳) درست - نادرست (۴) نادرست - نادرست

۹- فرض کنید G یک گراف کامل وزن‌دار با n رأس است. درخت پوشای کمینه G در چه زمانی قابل محاسبه است؟ (بهترین گزینه را انتخاب کنید.)

$$(1) \quad \Theta(n) \quad (2) \quad \Theta(n \log n)$$

$$(3) \quad \Theta(n^2 \log n) \quad (4) \quad \Theta(n^2)$$

۱۰- آرایه مرتب A شامل n عدد به‌صورت اکیداً صعودی داده شده است. یک نفر این آرایه را به‌اندازه k واحد شیفت دوری داده و نتیجه را به‌صورت یک آرایه B به ما داده است. هدف پیدا کردن مقدار k است. در چه زمانی می‌توان مقدار k را با داشتن آرایه B محاسبه کرد؟ (بهترین گزینه را انتخاب کنید.)

$$(1) \quad O(n) \quad (2) \quad O(\sqrt{n})$$

$$(3) \quad O(\log n) \quad (4) \quad O(\log^2 n)$$

۱۱- به‌ازای اعداد صحیح مثبت n و m و a ، در چه مرتبه زمانی می‌توان $a^n \bmod m$ را محاسبه کرد؟ فرض کنید

عملیات‌های ضرب و جمع به پیمانه m در زمان $O(1)$ قابل انجام هستند. (بهترین گزینه را انتخاب کنید.)

$$(1) \quad O(\log n) \quad (2) \quad O(\sqrt{n}) \quad (3) \quad O(n) \quad (4) \quad O(m)$$

۱۲- کدام گزینه در خصوص دو گزاره (الف) و (ب) به ترتیب درست است؟

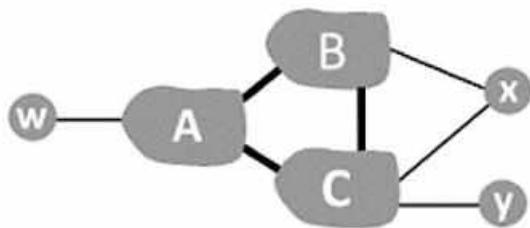
الف - به‌ازای هر گراف G ، ترتیبی از یال‌های گراف وجود دارد که با تنها یک دور ریلکس کردن بال‌ها به آن ترتیب در اجرای الگوریتم بلمن - فورد، کوتاه‌ترین مسیر از رأس s به تمام رأس‌های دیگر محاسبه می‌شوند.

ب - در مرتب‌سازی ادغامی هر عنصر با $O(\log n)$ عنصر دیگر مقایسه می‌شود.

(۱) درست - درست (۲) درست - نادرست

(۳) نادرست - درست (۴) نادرست - نادرست

۱۳- فرض کنید یک ارائه‌دهنده شبکه بخواهد ترافیک مربوط به مشتریان خود را منتقل کند. با توجه به شکل زیر، شبکه مسیر Cy را به کدام موجودیت‌ها آگهی می‌کند؟

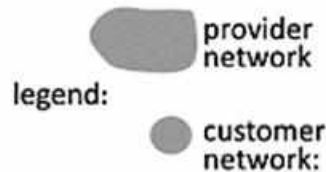

(۱) فقط به X

(۲) فقط به A و X

(۳) فقط به A و B و X

(۴) به تمام موجودیت‌ها

۱۴- دو کلمه ۱۶ بیتی 11110101 11010011 و 10110011 01000100 را در نظر بگیرید. کدام گزینه برای واریسی مجموع اینترنت این دو کلمه درست است؟

(۲) 01010110 11100111

(۱) 10101001 00010111

(۴) 01011110 11000101

(۳) 01010110 11101000

۱۵- بهینه‌سازی باز ارسال سریع TCP را که در شکل زیر به تصویر کشیده شده در نظر بگیرید. در نظر داشته باشید که فرستنده مطمئن نیست که سگمنت با شماره ترتیب 100 در واقع تلف شده است. آیا یک فرستنده می‌تواند ۳ ACK تکراری برای یک سگمنتی که در واقع تلف نشده است، دریافت کند؟ با توجه به این مطلب کدام یک از عبارات درست است؟ (در مدل کانال در نظر گرفته شده بسته‌ها می‌توانند تلف شوند ولی دچار خرابی نخواهند شد). الف) اگر کانال بتواند ترتیب بسته‌ها را عوض کند، امکان ACK تکراری سه‌گانه حتی اگر بسته‌ای تلف نشده باشد، وجود دارد.

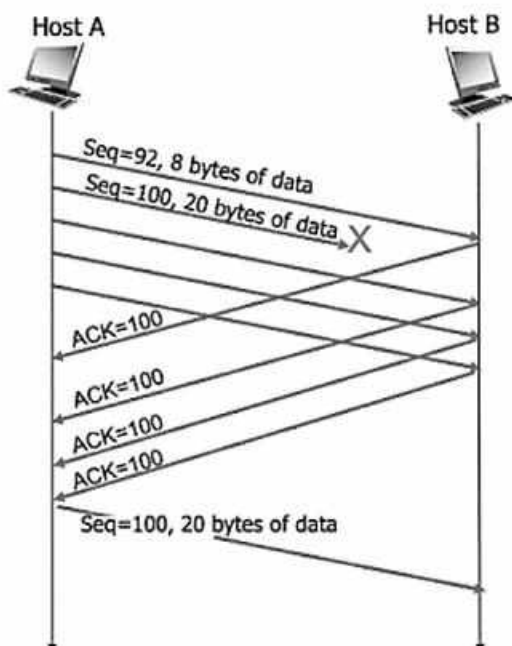
ب) اگر کانال نتواند ترتیب بسته‌ها را عوض کند، ACK تکراری سه‌گانه در فرستنده نشانه آن است که حتماً یک بسته تلف شده است.

(۱) هر دو عبارت

(۲) عبارت الف

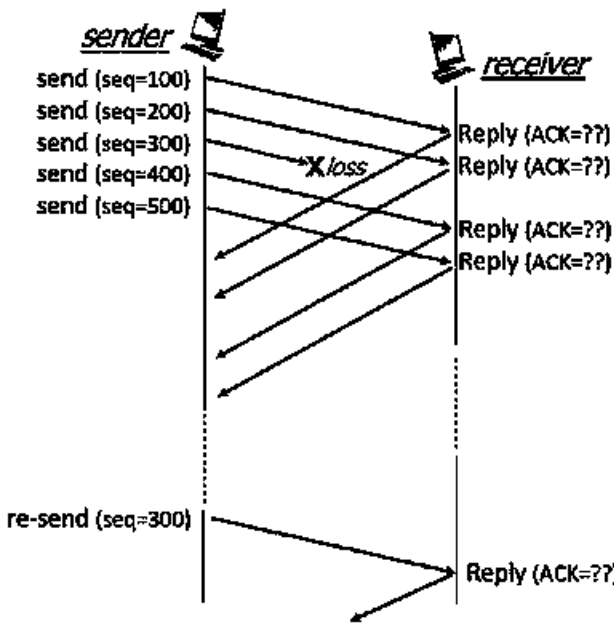
(۳) عبارت ب

(۴) علاوه بر اطلاعات فوق، فرستنده نیازمند اطلاعات اضافی است.

- ۱۶- با توجه به شکل زیر، فرستنده TCP سگمنت‌هایی که قسمت محموله آن‌ها 100 بایتی است را ارسال می‌کند. فرستنده TCP پنج قطعه با شماره‌های به ترتیب 100، 200، 300، 400 و 500 ارسال می‌کند. فرض کنید سگمنت با شماره ترتیب 300 تلف شده باشد. گیرنده TCP بسته‌های دریافتی را بافر می‌کند. عبارات زیر را در نظر بگیرید:
- * پس از دریافت سگمنت 100 گیرنده ACK با مقدار A را ارسال می‌کند.
  - * پس از دریافت سگمنت 200 گیرنده ACK با مقدار B را ارسال می‌کند.
  - * پس از دریافت سگمنت 500 گیرنده ACK با مقدار C را ارسال می‌کند.
  - * پس از دریافت بسته باز ارسالی 300 گیرنده ACK با مقدار D را ارسال می‌کند.
  - * گیرنده TCP پاسخی با ACK به مقدار E را ارسال نمی‌کند.

با توجه به موارد فوق کدام گزینه درست است؟

- (۱) A=100, B=200, C=400, D=500, E=600
- (۲) A=200, B=300, C=300, D=400, E=600
- (۳) A=100, B=200, C=200, D=500, E=300
- (۴) A=200, B=300, C=300, D=600, E=400

- ۱۷- کدام یک از موارد جرو مؤلفه‌های اساسی پروتکل IPv4 است؟

- (۱) قالب دیتاگرام IPv4 - پروتکل‌ها و الگوریتم‌های مسیریابی (مثل OSPF و BGP) - قواعد مربوط به نشانی‌دهی IPv4 (پروتکل پیام کنترل اینترنت)
- (۲) قالب دیتاگرام IPv4 - قواعد اداره کردن بسته‌ها در روترها (مثلاً تکه‌سازی و دوباره سرهم کردن) - قواعد مربوط به نشانی‌دهی IPv4
- (۳) قالب دیتاگرام IPv4 - پروتکل‌ها و الگوریتم‌های مسیریابی (مثل OSPF و BGP) - قواعد مربوط به نشانی‌دهی IPv4
- (۴) قالب دیتاگرام IPv4 - پروتکل‌های کنترلر SDN - قواعد مربوط به نشانی‌دهی IPv4

- ۱۸- فرض کنید در روش امضای دیجیتال ElGamal، امضاکننده (آلیس) از k یکسان برای امضای دو پیام مختلف استفاده می‌کند. در این صورت کدام یک از گزینه‌ها نادرست است؟ (k عدد تصادفی است که توسط آلیس برای امضای پیام انتخاب می‌شود).

- (۱) مهاجم قادر است k را به دست آورد.
- (۲) حمله Existential forgery امکان پذیر می‌شود.
- (۳) مهاجم قادر است کلید خصوصی آلیس را به دست آورد.
- (۴) مهاجم قادر است امضای آلیس را روی یک پیام دیگر جعل کند.

۱۹- کدامیک از سرویس‌های امنیتی توسط پروتکل AH (Authentication Header) تامین نمی‌شود؟

- (۱) جلوگیری از حمله پیام‌های تکرار
 (۲) احراز اصالت پیام
 (۳) کنترل دسترسی
 (۴) محرمانگی

۲۰- در الگوریتم توافق کلید Diffie-Hellman، کدامیک از گزاره‌ها در مورد حمله Man in the Middle (مردی در میانه) درست است؟

- (۱) حتی اگر هر دو طرف گواهی دیجیتالی داشته باشند (بدین معنی که سهم‌های کلیدشان، امضای شخص ثالث قابل اعتماد را داشته باشد)، حمله مردی در میانه قابل انجام است، زیرا این الگوریتم ذاتاً در برابر این حمله امن نیست.
 (۲) اگر یکی از دو طرف گواهی دیجیتالی داشته باشد (بدین معنی که سهم کلیدش در الگوریتم، امضای شخص ثالث قابل اعتماد را داشته باشد)، حمله مردی در میانه کاملاً غیرقابل انجام می‌شود.
 (۳) حمله مردی در میانه تنها در لحظه تبادل سهم‌های کلید دو طرف روی کانال قابل انجام است و پس از آن امکان لو رفتن کلید و انجام حمله وجود ندارد.
 (۴) انجام حمله مردی در میانه حتی پس از پایان مرحله تبادل سهم‌های کلید دو طرف هم ممکن است و امکان بازبازی کلید توسط دشمن وجود دارد.

۲۱- در الگوریتم رمزنگاری ۲DES، سه واحد رمزنگاری به‌صورت سری پشت هم قرار داده می‌شوند. رابطه چنین رمزکننده‌ای به‌صورت $C = E(K_2, D(K_1, E(K_1, P)))$ است که P همان Plain Text و C همان Cipher Text بوده و در آن اپراتور $E(K, \circ)$ به معنی رمز کردن با کلید K و $D(K, \circ)$ به معنای رمزگشایی با کلید K است. رابطه رمزگشای ۲DES نیز به‌طور مشابه قابل نوشتن است. طول کلید مؤثر در الگوریتم ۲DES چقدر است و دلیل استفاده از واحد میانی رمزگشا (D) در میان دو رمزکننده (E) در طراحی این رمزکننده چیست؟

- (۱) طول کلید مؤثر ۱۶۸ بیت است. استفاده از D در مرحله میانی باعث امنیت بیشتر می‌شود و شکستن الگوریتم را مشکل‌تر می‌کند.
 (۲) طول کلید مؤثر ۱۶۸ بیت است. استفاده از D در مرحله میانی به کاربران ۲DES امکان رمزگشایی پیام‌هایی که از سیستم‌های قدیمی‌تر DES آمده است را با تنظیم کلیدهای مناسب، می‌دهد.
 (۳) طول کلید مؤثر ۱۱۲ بیت است، زیرا کلید K_1 و K_2 باید حتماً یکسان انتخاب شوند. استفاده از D در مرحله میانی باعث امنیت بیشتر می‌شود و شکستن الگوریتم را مشکل‌تر می‌کند.
 (۴) طول کلید مؤثر ۱۱۲ بیت است، زیرا کلید K_1 و K_2 باید حتماً یکسان انتخاب شوند. استفاده از D در مرحله میانی به کاربران ۲DES امکان رمزگشایی پیام‌هایی که از سیستم‌های قدیمی‌تر DES آمده است را با تنظیم کلیدهای مناسب، می‌دهد.

۲۲- در یک سیستم RSA، کلید خصوصی $d = 7$ و مقدار (تابع فی اولر پیمانه) $\phi(n) = 72$ است. اگر $p = 7$ یکی از اعداد اول سازنده پیمانه باشد، مقادیر کلید عمومی (e) و پیمانه (n) کدام هستند؟

- (۱) $e = 31, n = 91$
 (۲) $e = 17, n = 91$
 (۳) $e = 31, n = 77$
 (۴) $e = 17, n = 77$

- ۲۳- در پایگاه‌های داده توزیع‌شده و مبحث پروتکل نهایی (Commit) تراکنش در دو فاز، اگر سایت هماهنگ‌کننده در هنگام اجرای این پروتکل برای تراکنش T_i دچار خرابی شود، سایر سایت‌های فعال (مشارکت‌کننده) باید در مورد سرنوشت T_i تصمیم بگیرند. چند مورد از عبارات زیر در این خصوص درست است؟
- اگر یک سایت فعال حاوی یک رکورد $\langle \text{commit } T \rangle$ در فایل گزارش (Log) خود باشد، T باید تأیید نهایی شود.
  - اگر یک سایت فعال حاوی یک رکورد $\langle \text{abort } T \rangle$ در فایل گزارش خود باشد، T باید لغو شود.
  - اگر حتی یک سایت فعال حاوی یک رکورد $\langle \text{ready } T \rangle$ در گزارش خود نباشد، سایت هماهنگ‌کننده مربوطه نمی‌تواند تصمیم به تأیید T گرفته باشد، بنابراین T باید لغو شود.
  - در حالت غیر از موارد فوق، تمام سایت‌های فعال دارای یک رکورد $\langle \text{ready } T \rangle$ در گزارش‌های خود بوده، اما هیچ رکورد کنترلی دیگری در مورد T وجود ندارد. بنابراین از آنجایی که هماهنگ‌کننده هم دچار خرابی شده است، T باید لغو شود.

۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

- ۲۴- وظیفه تأمین خاصیت دوام (Durability) بر عهده کدام زیرسیستم است؟

۱ Backup Subsystem

۲ Recovery Subsystem

۳ Concurrency Control Subsystem

- ۴ این خاصیت مرتبط با هیچ زیرسیستمی نیست و مرتبط با رسانه ذخیره‌سازی، یعنی حافظه‌های دائمی مانند هارددیسک است.
- ۲۵- نوع دیگری از پروتکل درخت (Tree Protocol) وجود دارد که نام آن پروتکل جنگل (Forest Protocol) است. پایگاه داده در پروتکل جنگل به شکل یک جنگل از درخت‌های ریشه‌دار است. تمامی قوانین این دو پروتکل یکسان هستند. به جز یک قانون که هر تراکنش T_i ، اولین قفل بر روی هر یک از درخت‌ها را می‌تواند بر روی هر گره دلخواه اعمال کند. اکنون طبق پروتکل جنگل کدام مورد درست است؟

۱ این پروتکل گرسنگی (Starvation) ندارد ولی عدم وجود بن‌بست (Deadlock) را تضمین می‌کند.

۲ این پروتکل توالی‌پذیری نمایی (View Serializable) و همچنین توالی‌پذیری نتیجه‌ای را تضمین نمی‌کند.

۳ این پروتکل قابلیت بازیابی (Recoverable) ندارد ولی توالی‌پذیری تعارضی (Conflict Serialization) را تضمین می‌کند.

۴ این پروتکل توالی‌پذیری تعارضی (Conflict Serialization) و همچنین طرد تسلسلی (Cascadeless) را تضمین می‌کند.

- ۲۶- یک مدیر کنترل همروندی مبتنی بر مهر زمان سختگیرانه (Strict Timestamp Ordering) را در نظر بگیرید. در زیر دنباله‌ای از رویدادها شامل رویدادهای شروع، که در آن St_i یعنی تراکنش T_i شروع می‌شود و co_i یعنی تراکنش T_i کامیت می‌شود. این دنباله نشان‌دهنده زمان واقعی است و زمان‌بند مبتنی بر مهر زمان به تراکنش‌ها، مهر زمان را به ترتیب شروع‌شان تخصیص می‌دهد. مشخص کنید که برای آخرین دستور چه اتفاقی می‌افتد؟ (ترتیب دستورات دنباله از چپ به راست است).

$St_1; St_2; St_3; r_1(A); w_1(A); r_2(A)$

۱ بازگشت داده می‌شود. (rolled back)

۲ صرف‌نظر می‌شود. (ignored)

۳ به تأخیر می‌افتد. (delayed)

۴ اجرا می‌شود. (accepted)

۲۷- رابطه $R(A, B, C, D)$ را در نظر بگیرید که در آن A کلید اصلی رابطه است. فرض کنید R_1 ، R_2 و R_3 سه قطعه (fragmentation) از رابطه R باشند که به صورت زیر تعریف شده‌اند. کدام یک از معیارهای صحت (Correctness) نقض شده است؟

$$R_1 = \pi_{AB} \sigma_{A \geq 2}(R)$$

$$R_2 = \sigma_{A < 2} \pi_{AB}(R)$$

$$R_3 = \pi_{CD}(R)$$

(۱) جدایی (Disjointness)

(۲) بازسازی (Reconstruction)

(۳) هم‌پوشانی (Overlap)

(۴) کامل بودن (Completeness)

۲۸- تعداد تکرار کلمات در اسناد D_1 و D_2 به شرح جدول زیر است که در آن T_1 تا T_6 ترم‌های موجود در اسناد هستند. عبارت $T_1 T_2 T_3$ به عنوان پرس‌وجوی ورودی دریافت می‌شود. در صورتی که از مدل زبانی یونیگرم برای بازیابی استفاده شود، امتیاز query likelihood برای دو سند D_1 و D_2 به ترتیب (از راست به چپ) چند خواهد شد؟

	T_1	T_2	T_3	T_4	T_5	T_6
D_1	۵	۰	۵	۳	۲	۱۰
D_2	۱	۷	۵	۴	۳	۰

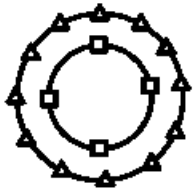
(۱) $0/16$ و 0

(۲) $0/8$ و $0/2$

(۳) $0/16$ و 0

(۴) $0/8$ و $0/3$

۲۹- در یک سیستم بازیابی، سندها را با بردارهای دوبعدی نمایش می‌دهند. برای پرس‌وجوی P مجموعه‌ای به صورت زیر گزارش شده است که در آن اسناد مرتبط (مربع) و غیرمرتبط (مثلث) روی دو دایره متحدالمرکز با فاصله مساوی قرار دارند. الگوریتم فیدبک روکیو (Rocchio's feedback algorithm) با ضرایب اهمیت یکسان اسناد مرتبط و غیرمرتبط، پرس‌وجوی جدید Q را از روی P می‌سازد. درباره این دو پرس‌وجو کدام گزینه درست است؟

(۱) به دلیل توزیع متوازن اسناد پاسخ، برای Q دقیقاً همان مجموعه جواب P بازیابی می‌شود.

(۲) به دلیل توزیع هم مرکز اسناد، برای Q اسناد مرتبط کاملاً متفاوتی بازیابی می‌شود.

(۳) به دلیل تعداد بیشتر اسناد غیرمرتبط، برای Q اسناد مرتبط دقیق‌تری بازیابی می‌شود.

(۴) به دلیل تراکم بیشتر اسناد مرتبط، برای Q اسناد مرتبط بیشتری بازیابی می‌شود.

۳۰- فرمول هموارسازی **Absolute discounting(AD)** و **Dirichlet Prior(DP)** و **Jelinek-Mercer(JM)** برای محاسبه احتمال وقوع ترم w در سند d را در نظر بگیرید. فرض کنید $c(w,d)$ تعداد تکرار w در d ، $|d|_u$ تعداد ترم‌های یکتای d ، $p(w|C)$ احتمال وقوع w در مجموعه مرجع C و $|d|$ طول سند d ، δ پارامتر **AD**، μ پارامتر **DP** و λ پارامتر **JM** هستند. حال فرض کنید فرمول کلی ما برای هموارسازی به صورت زیر است. در این صورت مقدار x در روش **AD**، **DP** و **JM** به ترتیب کدام است؟

$$P(w|d) = \begin{cases} p_{\text{seen}}(w|d) & \text{اگر } w \text{ در } d \text{ وجود دارد:} \\ xp(w|c) & \text{در غیر این صورت:} \end{cases}$$

$$\lambda \text{ و } \frac{|d|+\mu}{\mu} \text{ و } \frac{|d|_u}{\delta|d|} \quad (۱)$$

$$\lambda \text{ و } \frac{\mu}{|d|+\mu} \text{ و } \frac{\delta|d|_u}{|d|} \quad (۲)$$

$$\frac{\lambda}{|d|} \text{ و } \frac{|d|+\mu}{\mu} \text{ و } \frac{|d|_u}{|d|} \quad (۳)$$

$$\frac{\lambda}{|d|} \text{ و } \frac{\mu}{|d|+\mu} \text{ و } \frac{\delta|d|_u}{\delta|d|} \quad (۴)$$

۳۱- چه تعداد از گزاره های زیر درباره الگوریتم **LSI (Latent Semantic Indexing)** درست است؟

- با کاهش تعداد ابعاد، فراخوانی (**Recall**) بهبود می‌یابد.
  - ابعاد به‌دست آمده از این الگوریتم شبیه خوشه‌های معنایی کلمات هستند.
  - هزینه محاسباتی تجزیه ماتریس یکی از چالش‌های اصلی این الگوریتم است.
  - الگوریتم **LSI** به‌صورت اتوماتیک تعداد ابعاد بهینه برای نمایش اسناد را می‌یابد.
  - به کمک مقادیر منفی در ابعاد حاصله، می‌توان پرس‌وجوهای منفی را هم پاسخ داد.
  - کلمات کم بسامد یا دارای خطای املائی سبب ایجاد مقادیر منفی در ابعاد نهایی اسناد هستند.
- (۱) ۵   (۲) ۴   (۳) ۳   (۴) ۲

۳۲- تعداد خوشه‌بندی‌های ممکن سلسله مراتبی N نمونه براساس شباهت دوبه‌دوی آنها با تعداد کدام یک از مجموعه‌های زیر هم‌رتبه است؟

- (۱) تعداد درخت‌های دودویی دارای N گره
- (۲) تعداد جایگشت‌های غیر تکراری N شی متمایز
- (۳) تعداد زیرمجموعه‌های یک مجموعه دارای N عضو
- (۴) تعداد درخت‌های پوشای کمینه‌گرافی با N رأس و $M > N$ یال

۳۳- یک frequent itemset به نام L و یک زیرمجموعه غیرتهی از آن به نام S را در نظر بگیرید. همچنین فرض کنید که S_1 زیرمجموعه‌ای از S است. حال دو قانون زیر را در نظر بگیرید. کدام جمله درست است؟

$$S \rightarrow (L - S)$$

$$S_1 \rightarrow (L - S_1)$$

- (۱) مقدار Support قانون $S \rightarrow (L - S)$ بزرگتر از قانون $S_1 \rightarrow (L - S_1)$ است.
- (۲) مقدار Confidence قانون $S_1 \rightarrow (L - S_1)$ بزرگتر مساوی قانون $S \rightarrow (L - S)$ است.
- (۳) مقدار Confidence قانون $S \rightarrow (L - S)$ بزرگتر مساوی قانون $S_1 \rightarrow (L - S_1)$ است.
- (۴) نمی‌توان دقیق اظهار نظر کرد.

۳۴- در مورد گزاره‌های زیر کدام گزینه درست است؟

گزاره A: مجموعه داده X دارای ۱۰۰ بعد است. با استفاده از PCA ابعاد آن به ۲۰ بعد کاهش می‌یابد. سپس مجدداً روی این مجموعه جدید الگوریتم PCA اعمال شده و ابعاد آن به ۳ بعد کاهش می‌یابد.

گزاره B: مجموعه داده X دارای ۱۰۰ بعد است. با استفاده از PCA ابعاد آن به ۳ بعد کاهش می‌یابد.

- (۱) لزوماً ابعاد به دست آمده در هر گزاره مشابه نیستند.
- (۲) ابعاد به دست آمده در هر دو گزاره مشابه هم هستند.
- (۳) ابعاد به دست آمده در هر دو گزاره مشابه نیستند.
- (۴) به دلیل حذف همبستگی ویژگی‌ها در مرحله اول، مرحله دوم گزاره A انجام‌پذیر نیست.

۳۵- اگر برای تشخیص ناهنجاری از الگوریتم Isolation Forest استفاده شود، داده‌های ناهنجار معمولاً چه جایگاهی

در درخت‌های تصمیم به دست آمده پیدا می‌کنند؟

- (۱) به دلیل تفاوت عمده حداقل یکی از ویژگی‌های آنها با داده‌های عادی، در مسیرهای نزدیک به ریشه طبقه‌بندی می‌شوند.
- (۲) به دلیل شباهت زیاد نمونه‌های ناهنجار به همدیگر، در یک زیردرخت جداگانه طبقه‌بندی می‌شوند.
- (۳) به دلیل شباهت زیاد آنها به نمونه‌های عادی، در همه جای درخت طبقه‌بندی می‌شوند.
- (۴) به دلیل تعداد کم آنها در مسیرهای طولانی و دور از ریشه طبقه‌بندی می‌شوند.

۳۶- تجارت الکترونیکی در دوره گذار از محیط‌های سنتی به محیط‌های مبتنی بر L.T. منجر به کدام مورد می‌شود؟

- (۱) افزایش قدرت چانه‌زنی مشتریان
- (۲) کاهش تهدید کالای جایگزین
- (۳) افزایش قدرت کانال‌های توزیع کالا
- (۴) افزایش موانع ورود تازه‌واردها به صنعت

۳۷- کدام گزینه، زیرمجموعه تبلیغات مستقیم از طریق موتورهای جستجو به شمار می‌آید؟

- (۱) تبلیغات کلیدی - تبلیغات ارگانیک
- (۲) تبلیغات پولی - تبلیغات ارگانیک
- (۳) تبلیغات کلمات کلیدی - تبلیغات کلیدی
- (۴) افزایش رتبه وبسایت (SEO) - تبلیغات کلمات کلیدی

۳۸- نسبت مشتریانی که واقعاً از یک وبسایت خرید می‌کنند به کل کاربران بازدیدکننده از آن وبسایت، چه نام دارد؟

- (۱) جذابیت
- (۲) نرخ کلیک
- (۳) نرخ همسان
- (۴) نرخ تبدیل

۳۹- کدام گزاره در خصوص سرمایه‌پذیری جمعی (crowd-funding) درست است؟

- ۱) سرمایه‌پذیری جمعی محدود به رمر ارزها است.
- ۲) سرمایه‌پذیری جمعی نوع خاصی از سرمایه‌گذاری فرشته (angel) است.
- ۳) در سرمایه‌گذاری جمعی تمامی قوانین رایج و متعارف سرمایه‌گذاری در بازار سرمایه رعایت می‌شود.
- ۴) ریسک‌های این نوع سرمایه‌گذاری نسبت به دیگر سرمایه‌گذاری‌ها نظیر بازار بورس برای سرمایه‌گذاران بالاتر است.

۴۰- کدام دیجیتال گنجانده شده در یک تصویر دیجیتال یا فایل صوتی به طوری که قابل رؤیت نباشد، چه نامیده می‌شود؟

- ۱) علامت تجاری با تریدمارک
- ۲) پنهان‌نگاری یا استگانوگرافی
- ۳) واترمارک
- ۴) رمزنگاری

۴۱- کدام مورد تعریف دقیق‌تری از ابزارهای تعاملی ارائه می‌دهد؟

- ۱) ابزارهایی که به دانشجویان امکان می‌دهد تا با یک یا چند دانشجوی دیگر تعامل برقرار کنند و به صورت مشارکتی بیاموزند.
- ۲) ابزارهایی که برای کاربردهایی نظیر ویدئو کنفرانس و استریم و پخش زنده مورد استفاده قرار می‌گیرند.
- ۳) ابزارهایی که برای برقراری ارتباط بین اسناد و دانشجویان به طور فعال مورد استفاده قرار می‌گیرد.
- ۴) فرایندهایی که برای برقراری ارتباط بین دانشجویان در یک کلاس مورد استفاده قرار می‌گیرد.

۴۲- کدام گزاره در خصوص یادگیری مشارکتی درست است؟

- ۱) یادگیری مشارکتی می‌تواند هم حالت هم‌زمان (سنکرون) و هم غیرهم‌زمان (غیرسنکرون) باشد.
- ۲) یادگیری مشارکتی از اولین نسل سیستم‌های یادگیری الکترونیکی مد نظر قرار گرفت.
- ۳) استفاده از شبکه‌های اجتماعی، آسیب جدی یادگیری مشارکتی به شمار می‌آید.
- ۴) قوت یادگیری مشارکتی بیشتر در آموزش مسائل پیچیده‌تر آشکار می‌شود.

۴۳- کدام مورد درباره آموزش مجازی و یادگیری آنلاین درست نیست؟

- ۱) آموزش مجازی، سرعت و زمان یادگیری را با یادگیرنده تطبیق می‌دهد.
- ۲) آموزش مجازی دسترسی به دوره‌های درسی بیشتری را برای یادگیرنده فراهم می‌کند.
- ۳) در آموزش مجازی، فضای بهتری برای بحث و تبادل نظر میان معلم و یادگیرنده برقرار است.
- ۴) در آموزش مجازی معلم مجبور نیست که برای جلب توجه دانشجو تلاش کند و فقط باید محتوای خوبی تهیه کند.

۴۴- آموزش مجازی سنکرون یا هم‌زمان به چه معنا است؟

- ۱) دانشجویان با به‌کارگیری سیستم مدیریت یادگیری به محتوای درسی دسترسی پیدا می‌کنند و در مورد آن نظر می‌دهند.
- ۲) دانشجویان با به‌کارگیری سیستم مدیریت یادگیری یا هر سامانه دیگری از طریق شرکت در کلاس مجازی، وبینار و یا تلفن به یادگیری می‌پردازند.

۳) دانشجویان از طریق تالارهای گفتگو درباره مطالب درسی به بحث و تبادل نظر می‌پردازند.

۴) دانشجویان در زمان و مکان دلخواه خود به یادگیری می‌پردازند.

۴۵- کلاس معکوس یا Flipped-Classroom توسط کدام عبارت بهتر تبیین و تشریح می‌شود؟

- ۱) معلم مطالب را از قبل آماده کرده و در اختیار دانشجو قرار می‌دهد. در کلاس دانشجو با آمادگی مطالب را با هم‌کلاسی‌ها مباحثه کرده و نقش معلم هماهنگی است.
- ۲) معلم به روش سنتی مطالب را آماده می‌کند ولی به دانشجویان تکلیف داده می‌شود که آنها هم مطالب را دوباره تهیه کنند.
- ۳) تنها تکلیف دانشجویان مشارکت در بحث است و خارج از کلاس کاری ندارند.
- ۴) تمرکز در این روش بر یادگیرنده است و معلم نقش خاصی ندارد.

